

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu
 se primesc. Manuscrisurile
 nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anulări:
 În Viena: M. Dukes Nachf.
 Max. Augenthaler & Emeric Lechner.
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
 A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. În Ham-
 burg: Harolyl & Liebmann.

PREȚUL INȘERTIUNILOR: o se-
 ctiă garmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 8. a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. ser. 15 bani. — Așă abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Miercuri 29 Martie (11 April).

1900.

Mocsary și Szell.

Nu demult, când a fost la ordinea zilei discușiunea asupra politicii guvernului actual în cestiunea naționalităților, organul nostru și-a fost adus aminte de păreri și principii, ce le-a desfășurat în dietă cu privire la legea dela 1868 Ludovic Mocsary, fost deputat și fost șef al partidei maghiare a independenților și unul din cei mai distinși politicieni maghiari. Am arătat cu ocașiunea acésta, ce mare deosebire este între vederile acestui bărbat — care a apărut politica de conciliațiune față cu naționalitățile nemaghiare cu atâta putere de convicțiune, încât n'a vrut să țină seamă, că printr'asta avea să-și pierdă totă popularitatea la conaționalii săi — și între vederile actualului ministru-președinte Szell în cestiunea naționalităților.

Ne pare bine, că afirmările noastre au primit o deosebită și prospătă întărire chiar din partea lui Mocsary, care la solicitarea unui diarist de ai lui Banffy, și-a dat părerea în scris despre politica de naționalitate a lui Coloman Szell.

Reproducem mai jos în întregul ei acésta scrisoare a veteranului patriot maghiar, care a apărut în diarul „Magyar Szo“ de Duminică.

Pare pentru moment surprinzător, că gazetarii dela organul lui Banffy umblă pe la Mocsary să scriească păreriile lui asupra direcțiunii politice a lui Szell, căci se știe, că tocmai Mocsary este singurul maghiar, care a avut curajul să condamne pe față și hotărât politica șovinistilor maghiari față cu naționalitățile.

Ei, dér tocmai pentru aceea, tocmai pentru-că Mocsary cu vederile sale independente de curentul dominant a ajuns să fiă corbul alb între unguri, li-a convenit malcontentiților și adversarilor lui Szell dela „Magyar Szo“ să-l intervieveze asupra politice șefului cabinetului actual față cu naționalitățile. Bine știau, că Mocsary, ca contrar declarat al curentului șovinst, în nici un cas nu se va pute pronunța favorabil asupra politice naționaliste alui Szell, care stă cu totul sub presiunea acelu nenorocit curent.

Și așa a și fost. Mocsary spune în scrisoarea sa, că nu prea vede în politica de naționalitate a lui Coloman Szell nimic deosebit de faimosă direcțiune șovinstă a antecesorilor săi Tisza și Banffy. Szell, dice el, vorbește cu mai puțină asprime despre naționalități și face pe omul tacticos, care vré să liniștească toate, dér în faptele lui nu se deosebesce de ceilalți. Mocsary nu-l crede capabil de a se opune curentului dominant, dér nici chiar de a-și avea voința să o facă; de aceea nici nu sperază nimic dela el în direcțiunea, pe care o află singur salutară în politica față cu naționalitățile din patriă.

Va să dică cei dela „Magyar Szo“ au în acésta afirmare a lui Mocsary un nou argument în favo-

rul politice stăpânului lor, căci, își gândesc ei, decât cetitorii noștri șoviniști vor vedé constatată și de Mocsary slăbiciunea lui Szell atât de mult bucinată de noi, vor dice: decât și așa e vorba de urmărirea uneia și aceleași ținte, atunci preferim politica șovinstă, cutezătoare și fățișă a lui Banffy.

Dér în scrisoarea lui Mocsary se mai relevă încă un moment de condamnare a politice lui Szell, care, deși este cu totul altfel interpretat de el, și deși trage din el cu totul alte conclusiuni, decât s'ar pute concorda și numai pe departe cu vederile gazetarilor dela „Magyar Szo“, totuși acestora le vine la socotélă, pentru-că conține asemenea o condamnare a atitudinii lui Szell. Acésta este acea parte a scrisorii lui Mocsary, ce se referă la pretinsa subvențiune a școlilor din Brașov.

E regretabil, că în acésta cestiune Mocsary nu și-a câștigat informațiunii mai temeinice și se mărginesce a sustiné în partea întâiu a argumentațiunii sale punctul de vedere greșit al celor din stânga estremă, cari nu vor să recunoscă caracterul de drept al pretensiunii, pe care s'a întemeiat soluțiunea acestei afaceri, ci vorbește tot numai de „subvențiune“, ce s'ar da cu intențiunea de a-se face propagandă daco-română etc.

Mocsary a fost totdeuna un hotărât contrar al amestecului Vienei în raporturile de naționalitate din Ungaria și deci, firesce, este contra procederei lui Szell în afacerea rentei școlilor, îndată-ce presupune, că ea a fost pusă la cale la porunca celor din Viena.

Fără a intra în apretierea vederilor particulare ale lui Mocsary cu privire la firele, ce se trag în Viena, ne mărginim numai a constata, că decât ministru de externe Goluchowsky a mijlocit în amintita afacere, acésta nu era ușor de incunjurat, deore ce, după organizațiunea de față a monarhiei, el representă Ungaria în afară.

Ceea-ce însă trebuie să remarcăm cu deosebire în scrisoarea lui Mocsary, este indicarea atitudinii ce trebuia să o aibă, după vederile sale, ministru-președinte Szell, ca să scape din toate impasurile. Mocsary crede, că el trebuia să se înțeleagă direct cu Românii de acasă, să le spună, că legea opresce subvenția străină, dér le va da el subvenția și încă pe baza legii de naționalitate din 1868, înființând alături cu gimnaziul român din Brașov vre-o câteva gimnasii de stat cu limba de propunere română.

Cu alte cuvinte, avisază pe Coloman Szell la „singurul mijloc salutar“ pentru politica față cu naționalitățile, de a esecuta consciențios legea de naționalitate după spiri-tul ei.

A putut dér esclama cu cea mai deplină convingere, că Coloman Szell stă încă foarte departe de o astfel de politică. Și aici îi dăm

totă dreptatea. Nici nu se pôte gândi la ea înainte de a-se fi decis de a scôte sabia, ca să taie cu ea capetele hidrei șovinismului. Și acest șovinism este ași așa de tare, încât organul lui Banffy vorbind de „rătăcirile“ lui Mocsary introduce scrisoarea acestuia cu afirmarea cinică, că limitele liberalismului maghiar le stabilește numai și numai șovinismul.

Așa-dér, nici o concesione naționalităților și continuarea politice violente față cu ele, Vederi conciliante, ca ale lui Mocsary, sunt deja cu totul anticuate.

Aceste sunt vorbe de ale gazetarilor lui Banffy, despre cari dice Mocsary, că tot vorbe rămân.

Vorbele sunt acompaniate însă și de fapte, cari nu pot decide nimic în fond, dér amăresc tot mai mult poporele și măresc tot mai mult prăpastia, spre care este împins statul de politica nesocotită a șovinismului turbat.

O scrisoare a lui Ludovic Mocsary.

Unul din colaborii noului organ al lui Banffy „Magyar Szo“ a vizitat pe bătrânul politician maghiar Ludovic Mocsary și lilele acesteia cu ocașiunea petrecerii sale în Budapesta, cu scopul de a-l intervieva, ce crede asupra politice de naționalitate a lui Szell. Mocsary nepu-tându-se întelni cu el, fiind dus dela locuința din hotel, i-a dat răspunsul în scris, pe care „Magyar Szo“ s'a și grăbit a-l publica. Eță interesanta scrisoare a d-lui Ludovic Mocsary:

„Fiul meu mi-a comunicat, că D-Vostre, creșdnd, că mă veți afla la hotel, ați dori să-mi adresați întrebarea: ce părere am eu despre politica de naționalitate a lui Coloman Szell. Mă cam mir; decât D-Vostre binevoiti a lua cunoștință, că încă și eu mă aflu aici, cum de ignorați acel punct de vedere, pe care eu — adevărat, că înainte cu un deceniu — l'am avut în cestiunea naționalităților, cauzând cam mare turburare. Fia-cine își pôte face ușor părerea, ce o am asupra politice lui (a lui Szell — Trad.) de naționalitate. Dér abstragend dela acésta și avend în vedere, că e bine ca cine-va să fiă întreat, la timp potrivit și nepotrivit, despre credeul său, am onore a-mi da aici pe scurt răspunsul, pus în vedere prin fiul meu.

„Eu nu prea ved o specială politică de naționalitate la Coloman Szell; în mare și peste tot în esență, abia ved o deosebire între el și antecesorii săi, vestiții șoviniști Tisza și Banffy. Că în cestiunea naționalităților cari sunt păreriile lui private? — noi nu putem esamina inimile și rinichii; e posibil, că și el stă față cu cestiunea acésta, cum nu mă îndoeso, că stau mulți dicend-du-și: video meliora proboque deteriora sequor, dér chiar el este bărbatul cel mai puțin acomodată, care se se pună cu pieptul în contra curentului dominant. Se pôte, că vorbește cu ceva mai puțin aspru despre naționalități, căci acésta o aduce cu sine felul său de a face pe *Beschwich-tigungns-Hofrath*-ul, în lucrarea lui însă va puce și el ca toți ceilalți, și eu n'am nici cea mai mică speranță, că va abate poli-

tica de naționalitate din patriă în direcția, ce eu ași considera-o de unoa salutară.

„D-Vostre pôte-că veți întreba: dér afacerea subvențiunii școlii din Brașov? Să fim drepti; Coloman Szell a avut un „malheur“ (Pech), că tocmai în timpul lui a trebuit, ca afacerea acésta să ajungă la punctul de a-se rezolva; dér eu cred, că nici Tisza, nici Banffy n'ar fi făcut altfel, decât așa și nu altmintrelea li-s'ar fi poruncit din Viena să o rezolve. Răspunderea și odiul s'au descărcat acum, firesce, în spinarea lui Coloman Szell, și eu faptul acésta, cu tot punctul meu de vedere deosebit în cestiunea naționalităților, îl condamn în modul cel mai hotărât.

„Este o evidentă încălcare de lege, care potențază esența lucrului înjositoare și umilitoare pentru esistența de stat milenară a Ungariei. Și asta din două puncte de vedere. Ori află, ori nu ecou la noi, dér banii aceia se dau aici cu intențiunea, ca cu ei să se facă propagandă daco-română, și împrejurarea, că banii sunt depuși în casa statului maghiar, nu face nici o deosebire în ce privește proveniența lor. Se pôte permite, ca o țără străină să ne tracteze peste umăr, și încă pe față? Dér și mai rușinos lucru este, că tolerarea unei astfel de procederi desconsiderante, o poruncese o altă putere contrară nouă!

„Vechii și bunii noștri prietini dela Viena nu ne împiedecă pe noi, de a-ne face odioși înaintea naționalităților, dér din timp în timp totuși le aruncă acestora câte un oscior, ca legenda despre „impératoru“ și lozinca sunătoare „die gleichberechtigung der Nationalitäten“ să nu se dea uitării, ca să se țină continuitatea de drept a amintirii timpurilor lui Horia și Cloșca, și ale lui Iancu-Axentie. Căci dora pentru acésta scop se va folosi acum acésta bun privilegiu, ce li-se oferă înaintea nasului nostru; convența și ajutorul nostru; lucru rușinos acésta, care nu se pôte acoperi cu nici un fel de pactare și formulă.

„După priceperea mea, aceluia, care a avut parte la rezolvarea acestei afaceri, trebuia să i-se spună: subvențiunea din partea unui stat străin, în înțelesul legii, o interdică simplamente; dér să nu credeți, că noi voim să vă luăm bucatura din gură, din contra prețuim mult nisuintele văstre zelose de a ridica la un nivel mai înalt al culturai poporul vostru rămas înderăt și care prin vécuri a vegetat într'o stare primitivă; considerăm acésta și ca problemă a noastră, fiind-că credem a fi chiamarea noastră, ca să îngrijim nu numai de o singură rasă, ci de întreaga populațiune a țării; în locul acestei subvențiunii, veți primi de aci încolo din visteria statului, pe cale budgetară, ajutor corăspundător, tocmai așa ca și alte școle confesionale; nu ne oprim însă aci, ci conform prescrierilor legii de naționalitate dela 1868, vom ridica încă câte-va gimnasii de stat cu limba de propunere română; haideți să ne înțelegem, unde ar fi mai cu scop a-le înființa. Vor căpeta asemenea școlii și Sărbii și Slovacii!

„Ei, dér prea bine șcim, că Coloman Szell e foarte departe de-o asemenea politică. Puținele vorbe blânde din parte-i, tocmai pentru-că sunt numai vorbe, tot așa de puțin vor duce spre rezolvare marea și grava cestiune, cum nu o va duce nici cel mai încarnat discours șovinst, de pildă, că trebuie să fiă sdrobotit cuibul de șerpe al nisuintelor naționalităților, căci și acestea sunt numai vorbe.

umpluse sala cea mare a gimnasiunului. Era o priveliște din cele mai frumoase. Dămine, domni și o cunună frumoasă de domnișore venise să asculte pe studenții noștri.

Ședința a fost deschisă printr'un eminent și măduos discurs al d-lui profesor Nicolae Sulică, președintele celor două societăți de lectură. Oratorul insistă cu multă putere de convicțiune pe lângă deosebita importanță a societăților de lectură ca „factori pregătitori indispensabili pentru inaugurarea cu succes a oricărei activități intelectuale independente”, definind în sensul acesta societatea de lectură ca „acel atelier, în care își câștigă *praxsa elementară* pentru oricare manifestări spirituale de sine stătătoare toți muncitorii intelectuali de astăzi, căți trec prin treptele pregătitoare ale școlilor gimnaziale sau comerciale. Societatea de lectură e școala de exercițiu pentru toți aceia, cari trecând Rubiconul maturității și scăpând de sub tutela spirituală de până atunci se încercă pentru prima-ori a se valida ca factori productivi intelectuali prin prestațiuni independente”.

În fine vorbitorul calificând ședința publică a celor două societăți drept un fel de „*examen public*”, în care tinerimea dela școlile superioare céroă să documenteze destăritate literară artistică, ce și-a însușit-o în decursul unui nou an de exercițiu și mulțămind publicului pentru viul interes, ce nici de astă-dată n'a întârziat a-l manifesta față de producțiunea „îmbrăcată în hainele sârbătorești ale modestiei” a tinerimei noastre, declară ședința publică festivă de deschisă. Vorbirea acesta a președintelui a fost salutată de public cu viue și generale aplause.

Dintre diferitele puncte ale programului remarcabile au fost cele două disertațiuni, cari s'au cetit. Frumôsă a fost lucrarea octavanului Ilie Minea: „Frumoșea basmelor”, căci disertantul n'a avut la compunerea acestei lucrări numai ochii scrutătorului rece, ci și inima poetului. Într'o frumoasă limbă românească espuse disertantul frumosele basmele noastre populare, și lucrarea sa a fost ascultată cu plăcere.

Succesă pe deplin a fost și disertațiunea lui G. Domilescu, stud. cl. III com.: „Fazele de dezvoltare ale comerțului european”, lucrare prin care a dovedit, că a pētruns materia grea, ce a tratat'o.

În armoniă cu splendoră întregei ședințe au fost și declamațiile. Cu adevărat talent declamă Titu Morariu, stud. cl. III com. monologul din Macbeth. Pe deplin succésă a fost declamațiunea lui N. Danielopol. Cu cel mai mare succes se achitară de rolurile lor: octavanul I. Montani și septimanul V. Glăjariu în predarea poeziei: „Vespasian și Papinian” de I. Negruzzi. — Mult haz a produs octavanul G. Gârda prin predarea anecdotei lui Th. Speranță: „Pețitorii” și „Cel mai tare om în lume”.

Flora s'eu din *Antheștierele* grecesce, în onorea zeului vinului Bacchus, totuși o sârbătore așa de frumoasă ca cea a Floriilor trebuia vrând-nevrând să se producă și la noi. Sârbătore florilor o au mai tôte poporele. Ceea-ce însă este înafară de ori-ce îndoaială, e faptul, că grațioasă nimfă romană o regăsim, după cum vom vedé, în basmele și în cântecele noastre populare.

De multe-ori, chiar de nu putem stabili legătura logică între stări și fapte de aceeași natură, totuși același fenomen psihologic a trebuit să conlucreze la producerea lor. Aceleași influențe și cauze, cari pentru moment ne scapă din vedere, pot să dea nascere, în timp și loc diferit, la efecte de aceeași natură, fără ca, cu tôte acestea, să se pōtă vedé raportul dintre ele. Astfel numai ne esplicăm, cum de găsim în Germania bună-oriă datini și obiceiuri de ale noastre, cum de în America găsim într'o anumită provincie practice religioase aprōpe identice cu cele ale locuitorilor de pe Continentul nostru. Sârbătore flōrei trebuia deci să se producă și la noi.

(Va urma.)

Escelet executate fură piesele de cor: „Cântec de unire” de Mozart și „Nōpte de vară” de F. Abt, fiind condus corul de d-l dirigent musical G. Dima. D-sa a dovedit și de astă-dată, măestra sa conducere. — Frumose și bine reșuite au fost și piesele musicale executate cu mare precisiune de orchestra societăților.

În general ședința a fost una din cele mai frumoșe, ér succésul material, precum ni-se asigură, asemenea a fost satisfăcător.

— P —

Din viața de școlă.

Craiova, 25 Martie v. 1900.

Dela Ianuarie încōce asistarăm la câte-va sârbări ale tinerimei noastre scolare, în care tinerii elevi s'au întrecut în emulațiunea de a pricepe frumosul și de a-și manifesta prin fapte simțemintele lor naționale și umanitare.

Întăi ne procurară elevii liceului „Carol I”, mai ales classa VII, una din cele mai plăcute seri, reprezentând în sala teatrului național „Teodorini” frumoșă dramă a lui Alexandri „*Cetatea Neamțului*”, în care se preamăresce eroismul și iubirea de patriă a Românilor din trecut. Acestă frumoșă reprezentațiune a fost dată în scopul, de a se face îmbrăcăminte de uniformă elevilor liceului lipsiți de mijloce.

Mai târziu, elevii școlii normale de învățatori de sub direcțiunea d-lui Ionciovici au reprezentat frumosul vodevil „*Rotariul*”, în care cu o pricepere și o îndemănare surprinșătoare ne înfățișau scene din timpul revoluțiunii lui Todor Vladimirescu. Venitul reprezentații era destinat pentru înființarea unei biblioteci a școlii normale.

În sêra de 23 Martie, elevii liceului reprezentă în sala teatrului, la cerere generală, pentru a doua-ori „*Cetatea Neamțului*”, adaugând pentru variațiune și hazlia farsă a d-lui V. A. Urechia „*Din viața studentescă*”. Astă-dată era în folosul bibliotecii și museului de sciințe naturale a liceului. La tôte aceste reprezentații teatrul era plin de un public ales, care a rămas încântat și surprins de gustul estetic al elevilor și de îndemănarea lor adevărat artistică, atât în interpretarea poeziei dramatice, cât și în executarea danțurilor naționale și a muziciei, căci la tôte aceste trei reprezentațiuni s'au jucat frumoșe danțuri naționale: Danțul mateloșilor, Banul Mărăcine, Hora Ielelor, Romanul, Mureșanca, și la tôte orchestra a fost compusă numai din elevi. La ultima reprezentațiune solemnitatea s'a deschis prin imnul național „*Deșteptă-te Române*” și prin marșul „*La arme*”, cântate de corul liceului, sub conducerea d-lui măestru de musica vocală Mihailescu I.

O bună parte din frumosul succés al elevilor liceului revine d-lui *Dimitrescu-Dan*, artist dramatic dela teatrul național, care i-a exercitat în interpretarea pieselor, și d-lui *Teodor Georgescu*, măestru de gimnastică al liceului, care i-a învățat danțurile naționale și a îngrijit de bunul succés al întregei reprezentațiuni.

Venitul curat al fiecărei reprezentațiuni a fost minimul de 1500 de lei.

Frumosele simțeminte și aptitudini ale tinerimii ne fac să privim cu inima plină de bucurie și de speranță în viitor. Ele ne înveselesc cu atât mai mult, cu cât prezentul ni-se arată mai posomorit, și fără voia noastră se rechiamă în minte durerosele versuri ale poetului:

La noi e putred mērul, nu-i mod de curățire
Și tot ce se mai speră sunt simburii din el.

Actuala generațiune, în loc de a da tinerelor generațiuni exemple de abnegațiune și patriotice, este absorbită de interese și patimi egoiste, și pare a-și fi uitat de viitorul și idealul național. Este în adevăr un curent de idei și simțeminte mai bune, în jurul căruia se adună mai ales elita tinerimii, dér acest curent, care creșce pe fie-care și, pare a nu fi încă destul de puternic. Liga culturală, cădută în letargiă, de abia mai dă icl colo câte un semn de viață. La noi până și Ateneul a cădut într'o somnolență, din care numai câte un tiner conferențiar venit din Bucuresci s'eu din altă parte îl mai deșteptă.

Dér să sperăm. *Sic male nunc, non sic olim erit.*

Adunarea „Silvaniei”.

Șimleu, 2 Aprilie.

Institutul nostru de ban „Silvania”, prin conducerea iscusită a directorului s'eu d-l A. Cosma, recunoscut în ale financelor ca mare măestru, mai fiind favorizat, pōte, și de împrejurări, a făcut progrese foarte frumoșe și prin reverimentul, desvoltarea și producerea sa, a devenit a treia bancă română în statul ungar. În anul trecut a făcut reveriment de 9,076,091 fl. 90 cr. Venitul curat a fost 27 mil., și are un fond de rezervă de 88 mii fl.

În 29 Martie n. a ținut adunarea generală sub președința d-lui George Pop de Băsesci, la care au participat acționarii de tôte treptele și din tôte ținuturile Sela-giului. Cei de față au luat cu plăcere la cunoștință progresul și înflorirea institutului, exprimându-și recunoștința și mulțămita față de conducători.

S'au reales membrii în direcțiune d-nii: George Pop de Băsesci, Ioan Angyal, Dr. George Pop, Artemiu Șarkadi, Augustin Maroușiu; membru nou s'a ales în locul răposatului I. Nichita: Dr. Mihai Pop, care e tot-odată și avocatul nou al băncei. În *comitetul de revisiune* s'au reales d-nii: Rev. Teodor Kövály, Vasiliu Pop, Ales. Sima, Aurel Orian, Florian Cocian și Dem. Suciu.

După adunare cu toții ne-am întrunit la prânțul comun din otelul „Național”, al cărui edificiu încă e proprietatea institutului „Silvania”. Aici, după îndatinatele bineventări și salutări la adresa unora și altora dintre cei de față, au urmat uisce interesante discuțiuni în chipul unor prelegeri foarte importante. Directorul Cosma a escelat prin espunerea vederilor și principiilor sale financiare, arătând și dovedind cu casuri concrete, la ce pōte omul ajunge, decă are voință tare și statornicia neclintită. D-nul George Pop de Băsesci îndemnă la statornicie în stăruințele noastre drepte. Venerabilul d-n vicar Al. Barboloviciu vorbește despre viața noastră socială, cerând să ne iubim unul pe altul și să mēntă discordiei, decă undeva ar prinde colți, să o stirpim cu desăvirșire, căci numai așa vom înainta pe calea progresului. A mai vorbit și preotul St. Cuc din Pir.

În dimineața următoare s'a ținut liturgiă funebră și parastas pentru odihna sufletului Dr. lui I. Nichita, pontificând Rev. A. Barboloviciu, vicar; a fost de față direcțiunea Silvaniei cu președintele G. Pop de Băsesci, directorul A. Cosma, funcționarii și alți mulți dintre cei veniți la adunare.

A. F. a.

NECROLOG. Din Sibiu ni-se anunță, că în 8 Aprilie st. n. a răposat acolo d-na Maria Moldovan nasc. Velicica, protoposă veduvă, în etate de 76 ani și în al 9-lea an al veduviei. La dorința răposatei, osēmintele ei s'au transportat la Turda, unde astăzi, 10 Aprilie n., i-se va face înmormântarea. Ea a fost mama d-lui Silvestru Moldovan, redactor în Sibiu. Adresăm condolențele noastre atât d-sale, cât și al membrilor familiei.

ULTIME SCIRI.

Bloemfontein, 9 Aprilie. La Springfield *Burii au atacat ad.* — Frațele președintelui Steyn, care a fost arestat la Karres, a sosit adă aici. Un raport din Pretoria spune, că lângă instalațiunile de apă Englesii au pierdut 11 tunuri și 2 care cu munițiune. — Armata lui Roberts suferă în mare lipsă de cai. Numai 100 cai se vin la un regiment. Între soldați bântue cumplit bōla aprinderii de plămâni din cauza îmbrăcăminte subțiri. Nu este regiment, care să nu aibă 1—200 bolnavi

Londra, 9 Aprilie. Buri din *Reddersburg*, care câte-va zile mai înainte s'au supus Angliei, au trecut din nou la inamic, au rupt stindardul engles și au arborat stégul statului Oranje. — Din *Mafeking* se telegrafază, că porțiunile de mâncare s'au redus grozav și, decă orașul nu va fi încurând liberat, garnisōna va trebui să se predea.

Lourenzo-Marqueze, 9 Aprilie. „*Volksraad-ul*” din Kroonstad a durat numai 5 ore. El a primit o re-

soluțiune, prin care Kroonstad e declarat de capitală provisorie. Președintele Steyn a declarat într'o vorbire, că situația nici-odată n'a fost așa de favorabilă ca adă.

Boshof, 9 Aprilie. Între soldați, pe cari Methuen i-a făcut prizonieri, se află mulți Francesi. Colonelele Villebois Mareuil a fost înmormântat în 6 l. c.

Nou abonament

1a

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 April st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fōiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corōne (12 fl.); pe șese luni 12 corōne (6 fl.); pe trei luni 6 corōne (3 fl.); pe o lună 2 corōne (1 fl.).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se pōte face mai ușor prin *mandate postale*.

Administrațiunea.

DIVERSE.

Deul amor pe câmpul de rēsbotă. În istorie obvin multe casuri cari arată, că în timp de rēsbotă deul amor desvōltă o putere uimitōre. Semnul cel mai învederat al puterii îl arată faptul, că numărul căsătoriilor în timp de rēsbotă întrece cu mult pe cel din timpuri de pace. Și în rēsbotă actual anglo-bur s'a constatat acest lucru. După statistică se vede, că în lunile Octomvre și Noemvre ale anului trecut, numărul căsătoriilor în armata englesă s'a întreit. Câte-va femei s'au însoțit bărbații lor și în rēsbotă, în regiunile călduroșe ale Africii. Foile americane scriu acum despre un cas interesant din rēsbotă spaniol-american. Anume Mrs Jessie Noster s'a căsătorit cu un sub-locotenent din primul regiment „Washington”, bărbatul însă deja după primele zile ale lunii de miere, a trebuit să mērgă în rēsbotă. D-na Noster încă a fost gata de plecare. S'a îmbrăcat un costum de îngrițōre, (soră de caritate) cu o cruce mare roșie pe braț și astfel și-a însoțit bărbatul pe insulele Filipine, unde în decursul întregei campanii nu și-a părăsit soțul. În șanțurile din jurul bastionului San Pedro Macati s'a luptat alături cu ceilalți ostași și în bătălia paca-churchi, când ospitalul campestru a fost impusurat de inamic, a luptat și ea și a ajutat răniților; și prin plōia cea mai desă de glōnțe ducea cartușe luptătorilor. Când odată ostași au fost provocați să se anunțe, cari voșce de bună voia să facă un spionajiu foarte periculos, între cei o sută cutezători se afla și Noster și în decursul întregei espedițiuni în fiacare și a stat mai de multe ori față în față cu mōrtea. O altă femeie eroică, care de-asemenea a urmat în rēsbotă pe mirele ei, dér mai puțin norocōsă, a fost Mrs Savide Lande. Acestă când fidațatul ei P. I. Moore, gregar în regimentul Kauzas Nr. 20 a plecat spre Filipine, ea și-a îmbrăcat un costum militar și astfel fără a fi observată de cineva, s'a imbarcat pe vaporul „Indiana”. După două zile, în mijlocul mării, s'a dat de ea și pe lângă tôte rugămintele și plāngerile, căpitanul corăbiei, după ce au ajuns în Honolulu, a dispus transportarea ei la uscat. Aici și-a aflat un serviciu ca bonă și după scurt timp s'a reintors la San-Francisco. Cu tôte, că ei nu i-a fost ertat să și însoțescă mirele în rēsbotă, prin diligență și cruțare și-a adunat atăta ban, cu cari, după sfērșitul rēsbotului, a putut fără grijă să se cunune cu fidațatul ei.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Scrieri economice:

Agrologia sau Agricultura generală de de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din București. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul sămănatul, gunoiul etc., etc.) Conțin 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc.) E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotehnia sau Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l G. Maior. Această carte se estinde pe 611 pagine format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul modul de cultură, bălele și vindecarea etc. gențiu fiă care plantă. precum cerealele (tot felul de cucate, ca grâu, secară, orz, ovės, orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazăriche, rapiță, mac, sofran, hemei, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfeclă, hrén curechiu, și alte multe. Apoi diferite plante de nutreț, ca lucernă, trifoi, mohor, cucurușul verde nutreț, diferite compozițiuni pentru fâneațe și pășuni artificiale etc. Al capitolu tracteză despre cultura fâneațelor, altul irigațiunii, altul despre pășuni etc. Prețul 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl 25 cr.)

„Cartea Plugarilor“ sau poveștiri economice despre grădinarit, economia câmpului, „crescerea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. Tracteză despre legumărit, gunoi, lucrarea pământului, sămănatul, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, găințelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a eșit numai acum de sub tipar.

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blășu. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincă e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Constantin Dimian, preot în Brețcu. O carte de 164 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Însoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viier, de lăptari etc. Îndreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de F. W. Raiffeissen. *Edițiunea a V-a.* Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunosc-țe despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

O carte de legi. „Amicul Poporului“ îndreptar în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român de Titu Vuculescu, preot în Peșca maghiară. Cartea e întocmită la înțelesul țeranilor, așa că din ea ori-ce plugar, ori-ce măestru, ori-ce om, care știe ceti, pōte să înțelégă lămurit, ce-i este după lege ertat să facă și ce nu; cum are să-și câștige anumite drepturi, la cine să se îndrepte cu plângerea ori cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Aprilie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.30
Renta de corone ung. 4%	93.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	101.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.60
Bonuri rurale ungare 4%	92.70
Bonuri rurale croate-slavone	93.75
Impr. ung. cu premii	165.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.80
Renta de argint austr.	99.30
Renta de hârtie austr.	99.10
Renta de aur austr.	98.50
Losuri din 1860.	136.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	186.80
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	181.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	227.25
Napoleonori	19.27
Mărci imperiale germane	118.65
London vista	242.95
Paris vista.	96.40
Rente de corone austr. 4%	99.90
Note italiene.	90.30

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Aprilie 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român. Cump.	18.70	Vënd.	18.80
Napoleonori. Cump.	19.10	Vënd.	19.18
Galbeni	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesi Cump.	253.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	118.40	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Sz. 1153—1900. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Köhalmi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy az „Albina“ takarékos és hitelbank brassói fioktelepe végrehajtónak Buksa Sandor ágostonfalvi lakos végrehajtást szenvedők elleni 1400 korona tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az Erszébetvárosi kir. törvényszék (a Köhalmi kir. járásbiróság) területén lévő, az ágostonfalvi 126 sz. tlkjbbe fekvő A + 213 hsz. Kertre 34 korona kikiáltási árban az 1881 évi LX. t. cz. 163 §. alapján Buksa György kántor javára bekebelezett szolgalmijog érintetlen hagyása mellett.

II. Az ágostonfalvi 209 sz. tlkjbbe a + 1441 hrsz. szántóra 42 korona kikiáltási árban.

III. Az ágostonfalvi 214 sz. tlkjbbe 2634 hrsz. ingatlanra 8 korona kikiáltási árban a 156 §. alapján.

IV. Az ágostonfalvi 125 sz. tlkjbbe a + 210, 211, 212 hrsz. fabázakra 960 korona kikiáltási árban 156 §. d pontján.

V. Az ágostonfalvi 213 sz. tlkjbbe a + 313, 314 hrsz. kanáláró 208 korona kikiáltási árban.

VI. Az ágostonfalvi 240 sz. tlkjbbe A + 220, 220/1 hrsz. szántó és czóheresből Buksa Sandor illető 1/3 részére a 156 §. a, pontja alapján 203 korona kikiáltási árban. 1993, 1994 hrsz. kanáló és szántó egésére a 156 §. a pontja alapján 106 koronában ezeannel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900 évi Május hó 18-ik napján d. e. 9 órakor ágostonfalva község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 30%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalm, 1900 évi Márczius hó 14-én.
A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
Dr. VORSATZ
kir. aljtiró.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURİ.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANȚURİ.</p> <p>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couvercle, în toată mărimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURİ și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvre st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- Trenul de persoane la 8 ore dim.
- Tr. accel. peste Clușu la 2 ó. 9 m. p. m.
- Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra

Dela Bucuresci la Brașov:

- Trenul mixt, care are înău numai Vinerea dela Predeal, la 0 ore — min. dim.
- Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- Trenul mixt. la 5 ore 29 min. p. m.
- Trenul de pers., la 9 ore 27 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătură în St-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
- Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m.
- Trenul mixt, la 6 ore 48 m. séra, (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):

- Trenul mixt la 6 ore 22 min. dim.
- Trenul mixt la 1 órá 13 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- Trenul de pers. la 8 ore 25 min. dim
- Trenul de pers. la 1 órá 51 min. p. m.
- Trenul mixt la 6 ore 48 min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța
- Tr. accel. (peste Clușu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- Trenul mixt la 11 ore a. m.
- Trenul accelerat (ce vine pe la Oradiz Clușu) la 2 ore 19 min. p. m

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătură cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda.

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu):

- Trenul mixt la 9 ore și 2 min. a. m.
- Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- Trenul de pers. la 5 ore 19 min. dim.
- Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- Trenul de pers. la 3 ore 15 min. p. m.

A V I S.

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fii-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lámurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“